

Teittagelser. Det er jo saaledes neppe, saa ganske rigtigt, at Tienden her i Danmark har været siden Christi Fødsel, den har, saavidt jeg veed, kun været her 800 Aar istedetfor 1,800 Aar. Men det Bæstentligste, som det ærede Medlem udtalte, var jo iøvrigt dette, at man ved en Afløsning gjorde sig paa samme Maade skyldig, i at tage fra Nogle og give til Andre, idet han sagde, at man derved vilde komme til at befri Nogle for denne Byrde, og derefter lægge den over paa hele Samsundet. Af og til talte nok det ærede Medlem om en Udjevning, og jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem vil kunne stille en Udjevning op, som gaar ud paa at tage fra Nogle og give til Andre, ligesaa godt som den ærede Forslagsstiller vil gjøre det. Men naar der er Tale om en Afløsning, og det ærede Medlem brugte dette Udtryk, som jeg ogsaa gjorde det, kan man fornuftigvis ikke derved forstaa Andet end en Afløsning med Erstatning. Lad os antage, at Tiendeafgiften efter 25 Mars Kapitelstart, eller hvilken anden Maade man vil regne efter her i Landet, beløber sig til 2 Millioner Rd., saa vil en Afløsning med det Tyvedobbelte — det er maasse lidt vel høit, men jeg nævner det kun for at tage et Exempel — blive omtrent 50 Millioner Rd. Nu siger det ærede Medlem, at efter en saadan Afløsning maa Staten paalægge en Indkomstskat for at udrede Udgifterne til Geistligheden, men han glemmer da netop, at Staten faar disse 50 Millioner Rd. Disse Penge svinde rent høit i Luften for det ærede Medlem; han glemmer aldeles at tage dem med, og deri bestaar hans Teittagelse.

B. Spm: Tiendespørgsmaalet er ganske vist et af de Spørgsmaal, som hvergang det reises, bliver ulgt rundtom i Befolkningen med stor Interesse; men et andet Spørgsmaal er det, om det her forelagte Lovforslag just kan siges at være skiftet til at faa denne Sag afgjort. Jeg tilstaar, at jeg i dette Tilfælde ikke er rigtig enig med mit ærede Ven, Folkethingsmanden, for Viborg Amts Ade Balgfreds (Kjær); men det forekom mig dog tillige, at han lod falde nogle Uttringer i

(Slutningen) af sit Foredrag, som gave noget Gaab om, at man naar man kom videre frem paa Bøken, mod Tiendens Afløsning, maaste nok kunde komme overens, idet han hvad der ogsaa er blevet fremhævet af den ærede sidste Taler, tilsidst talte om en Udjevning. Naar den ærede Forslagsstiller sagde, at de som nu ere frie for at svare Tiende, sikk fuldstændig Erstatning derfor, naar de nu bleve frie for det Paalæg, de i den Anledning havde faaet, og at de som følge deraf nu maatte svare Tiende, saa er denne Sætning jo fuldstændig rigtig, naar den anvendes paa de første eller de daværende Besiddere af Eiendommene; men nu er der jo hængaaet saa mange Aar, siden disse Gaarde bleve frie for Tienden, at en saadan Foranstaltning som følge deraf vilde ramme ganske andre Folk. Vi ere her i et lignende Tilfælde, som naar Taler er om Gammelskatten, der har den ærede sidste Taler ogsaa Ret. Det er ganske andre Folk, som nu for Tiden, i disse Eiendomme, og de have kjøbt dem under Forudsætning af, at de vare tiendefrie. Kommer der derimod et Lovforslag, som gaar ud paa en Tiendeafløsning paa hvilken som helst Maade, enten saaledes, at Ingen bliver tiendefri, eller at Alle blive tiendefri, skal jeg med Fornøielse give det min Stemme; men jeg kan ikke være enig hverken med den ærede Forslagsstiller eller med det ærede Medlem for Viborg Amts Ade Balgfreds i, at dette Lovforslag egner sig til at afgjøre dette Spørgsmaal.

Kjær: Jeg maa tillade mig at opløse en Misforstaaelse af den ærede sidste Taler. Jeg har ingenlunde sagt, at dette Lovforslag egnede sig til at afløse Tienden paa en saadan Maade, som det ærede Medlem med mig er enig i at anse for ønskelig; tværtimod, jeg har slet ikke villet indlade mig derpaa; jeg har netop sagt, at maasse havde den høitærede Minister Ret, naar han udtalte, at dette Lovforslag ikke egner sig til fuldstændig at afgjøre Spørgsmaalet, og der er altsaa forsaavidt ingen Uenighed mellem det ærede Medlem og mig. — Hvad angaar det Svar paa min Udtalelse, som fremkom fra det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Balgfreds (Frederik-